

Huis in Grou verzakt door rotte fundering

INES JONKER

GROU Bewoners van de Noorderd-warsstraat in Grou maken zich zorgen. Twee huurhuizen zijn verzakt als gevolg van rotte fundering. Onderzoek moet uitwijzen hoe het met de rest van de woningen staat.

De enorme scheuren in de bakstenen gevel zijn her en der opgevuld met cement, het raamkozijn hangt er scheef in en sommige bakstenen steken er zelfs uit. Dat Noorderd-warsstraat 9 is afgezet met een bouwhek, wekt geen verbazing, vindt ook de buurvrouw van nummer 11.

„Ik wilde er lang niks van weten, maar ik zie het nu wel. Het verzakt allemaal”, vertelt buurvrouw Corrie Machiela (74), terwijl ze haar bovenraam lapt. Komende zomer wonen zij en haar echtgenoot Jacob (76) op de kop af 45 jaar in hun twee-onder-eenkaphuis.

Volgens Machiela is de woningcorporatie in gebreke gebleven in het onderhoud van de huurhuizen. „Als wij een naadje zien in de muur maken we het zelf even dicht met de kitspuit. Maar hiernaast woonde tot een paar jaar geleden een oud vrouwtje, die dat natuurlijk niet deed. Wij hebben altijd gezegd: onderhoud dat huis nou ook, anders gaat het alleen maar achteruit.”

Hun woning is volgens de bewoonster nog in goede staat. „Ik heb het van binnen hartstikke netjes. Als je het huis hiernaast ziet, wonen wij in een paleis”, vindt mevrouw Machiela.

De verzakking van nummer 9 is volgens buurtbewoners de afgelopen twee jaar in een versnelling geraakt. Sinds september maken ze foto's van de muren zodat ze de verschillen kunnen zien. De huurder moest het huis onlangs verlaten en sinds kort staat er een bouwhek omheen.

Het bijna honderd jaar oude rode bakstenen huis is onderdeel van het beschermd dorpsgezicht dat de wijk Oosterveld is. Van de twintig woningen in de straat zijn er nog negen van Elkien.

Joke en Simon van Dijk bewonen sinds 1985 het tegenoverliggende pand op nummer 12, dat ze in 1997 kochten van de woningcorporatie. „We wilden al eerder kopen, maar dat kon toen nog niet. Een paar jaar later begon nummer 1 te verzakken. Dat huis is toen opgekrikt en een half jaar later konden wij kopen. Er werd ons toen verzekerd dat er niks aan de hand was”, vertelt Joke van Dijk.

Het echtpaar Van Dijk vermoedt dat de verzakking te maken heeft met de veenondergrond (zie kader).

Corrie Machiela voor haar buurhuis dat ernstig aan het verzakken is. FOTO'S HOGE NOORDEN/JACOB VAN ESSEN

„We hebben hier in de buurt daarvoor vaak problemen met het riool.” Volgens hen is ook nummer 13 aan het verzakken. Minder snel, maar wel zichtbaar.

Dinsdagavond was er in hotel Oostergoo een informatiebijeenkomst voor de bewoners, georganiseerd door Elkien. Een 'onafhankelijk constructeur' maakte de uitkomst van een eerste analyse bekend. Hieruit bleek dat de paalfundering van het huis onder water staat en is gaan rotten. „Het gaat om een voorlopige bevinding die alleen bij deze woning is geconstateerd. Vervolgonderzoek aan de andere huurwoningen moet uitwijzen of hier ook sprake is van rotte funderingen”, aldus Elkien.

Ook werd woningbezitters gevraagd of ze wilden meeliften in de vervolgonderzoeken. „Het lijkt ons efficiënt om samen op te trekken”, zegt Elkien-woordvoester Mia Schaafsma. Zij bestrijdt dat de verzakking te maken heeft met een gebrek aan onderhoud. „Onderhoud heeft niks te maken met de fundering. We monitoren wel hoe het met de fundering gaat. We vinden een bepaalde speling acceptabel. Als er sprake is van grote werking, is dat aanleiding om ernaar te kijken. Sinds december is dit probleem ons bekend.”

In de bakstenen gevel zitten grote scheuren.

Drieduizend huizen op palen

Tot ongeveer 1950 werden in het Friese veenweidegebied houten palen gebruikt voor de fundering van woningen. De paalkoppen van de funderingen zijn hierbij 50 centimeter onder de laagste grondwaterstand aangelegd. Door de daling van het maaiveld komen deze koppen op termijn droog te staan en kom er zuurstof bij de palen. De houten palen gaan rot-

ten en platen gaan door de daling verzakken. Uiteindelijk zorgt dit voor schade aan de funderingen wat kan leiden tot verzakking en scheefstand.

In Friesland zijn ruim drieduizend woningen op houten fundering zijn gebouwd. Hiervan staan er honderd in toenmalig Boarnsterhim. De meeste staan in Wymbritseradiel (813).